

ONTWIKKELINGSSCHALEN BEGELEIDINGSPRINCIPES

GEWOON BASISONDERWIJS

1 Toelichting bij de ontwikkelingsschalen.....	2
2 De ontwikkelingsschalen.....	3
BP1 – Begeleiding volgens het zorgcontinuüm.....	3
BP2 – Positieve en inclusieve cultuur.....	4
BP3 – Ondersteuning van de teamleden.....	4
BP4 – Interne samenwerking.....	5
BP5 – Externe samenwerking.....	6

De begeleidingsprincipes handelen over de 'leerlingenbegeleiding met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen'. Die formulering verwijst naar de geïntegreerde aanpak van leerlingenbegeleiding en gelijke onderwijskansen. 'Leerlingenbegeleiding met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen' korten we in dit document af als 'begeleiding'.

In het kader van de brede basiszorg kan het schoolteam preventieve acties en maatregelen nemen voor alle leerlingen op basis van hun onderwijsbehoeften. Een leerling met specifieke onderwijsbehoeften is een leerling voor wie redelijke aanpassingen (waaronder het inzetten van remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen naargelang de noden van de leerling) nodig zijn in de fase van verhoogde zorg of in het kader van een GC-verslag of een IAC-verslag.

23-08-23

1 Toelichting bij de ontwikkelingschalen

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteit binnen ontwikkelingschalen, die bestaan uit vier ontwikkelingsniveaus.

BENEDEN DE VERWACHTING

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

BENADERT DE VERWACHTING

Er zijn naast sterke punten ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

VOLGENS DE VERWACHTING

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

OVERSTIJGT DE VERWACHTING

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau 'volgens de verwachting' betekent dat de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (OK). Het is het streefdoel voor elke school. Bij het ontwikkelingsniveau 'overstijgt de verwachting' is er bovendien sprake van een voorbeeld van goede praktijk. Een voorbeeld van goede praktijk overstijgt het gangbare en heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen. Een voorbeeld van goede praktijk is veelal sterk ingebed in de werking van de school of van een deelteam, is onderbouwd en kan andere scholen of deelteams inspireren.

2 De ontwikkelingschalen

BP1 – Begeleiding volgens het zorgcontinuüm

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING	OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Het schoolteam begeleidt de leerlingen onvoldoende planmatig volgens een continuüm van zorg. Het heeft nauwelijks zicht op context-, input- en outputgegevens die de ontwikkeling van leerlingen kunnen belemmeren en bevorderen. Het schoolteam heeft weinig zicht op de onderwijsbehoeften op school-, groeps- en kleuter- en leerlingniveau voor de vier begeleidingsdomeinen. Daardoor slaagt het schoolteam er onvoldoende in om begeleidingsdoelen te bepalen, om preventieve acties te ondernemen en maatregelen te nemen die inclusie en gelijke onderwijskansen bevorderen. De klassenraad bepaalt en monitort onvoldoende de doelen en de redelijke aanpassingen voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften. Het schoolteam volgt de effecten van de begeleiding op school-, groeps- en leerlingniveau onvoldoende op.</p>	<p>Het schoolteam begeleidt de leerlingen weinig planmatig volgens een continuüm van zorg. Het verzamelt context-, input- en outputgegevens over wat de ontwikkeling van leerlingen kan belemmeren en bevorderen, maar die gegevens zijn niet altijd actueel en relevant. Het schoolteam heeft deels zicht op de onderwijsbehoeften op school-, groeps- en kleuter- en leerlingniveau voor de vier begeleidingsdomeinen. Daardoor blijven kansen liggen om begeleidingsdoelen te bepalen, om preventieve acties te ondernemen en maatregelen te nemen die inclusie en gelijke onderwijskansen bevorderen. De klassenraad bepaalt en monitort in beperkte mate de doelen en de redelijke aanpassingen voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften. Het schoolteam volgt de effecten van de begeleiding op school-, groeps- en leerlingniveau beperkt op.</p>	<p>Het schoolteam begeleidt de leerlingen planmatig volgens een continuüm van zorg waarbij de mate van individualisering toeneemt naarmate de nood aan begeleiding stijgt. Het schoolteam verzamelt actuele en relevante context-, input- en outputgegevens over wat de ontwikkeling van leerlingen kan belemmeren en bevorderen. Het heeft zicht op de onderwijsbehoeften op school-, groeps- en kleuter- en leerlingniveau voor de vier begeleidingsdomeinen. Het schoolteam bepaalt begeleidingsdoelen, onderneemt preventieve acties en neemt maatregelen met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen. Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften bepaalt en monitort de klassenraad de doelen en de redelijke aanpassingen. Het schoolteam volgt de effecten van de begeleiding op school-, groeps- en leerlingniveau op.</p>	<p>Het schoolteam begeleidt de leerlingen planmatig volgens een continuüm van zorg waarbij de mate van individualisering toeneemt naarmate de nood aan begeleiding stijgt. Het schoolteam verzamelt actuele en relevante context-, input- en outputgegevens over wat de ontwikkeling van leerlingen kan belemmeren en bevorderen. Het heeft zicht op de onderwijsbehoeften op school-, groeps- en kleuter- en leerlingniveau voor de vier begeleidingsdomeinen. Het schoolteam bepaalt begeleidingsdoelen, onderneemt preventieve acties en neemt maatregelen met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen. Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften bepaalt en monitort de klassenraad de doelen en de redelijke aanpassingen. Het schoolteam volgt de effecten van de begeleiding op school-, groeps- en leerlingniveau op. De manier waarop het schoolteam de begeleiding volgens het zorgcontinuüm vormgeeft, is een voorbeeld van goede praktijk.</p>

BP2 – Positieve en inclusieve cultuur

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING	OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Het schoolteam gebruikt de sterktes van de leerlingen en de positieve aspecten van hun context niet of nauwelijks om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding vorm te geven. Het heeft onvoldoende aandacht voor de wisselwerking en afstemming tussen de noden van de leerlingen en de leer- en leefomgeving. Het schoolteam neemt weinig of geen proactieve initiatieven die maximale participatie aan het onderwijs bevorderen. Het slaagt er onvoldoende in om een positieve en inclusieve cultuur vorm te geven en de diversiteit als een meerwaarde te benutten.</p>	<p>Het schoolteam vertrekt in beperkte mate van de sterktes van de leerlingen en de positieve aspecten van hun context om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding vorm te geven. Het heeft in mindere mate aandacht voor de wisselwerking en afstemming tussen de noden van de leerlingen en de leer- en leefomgeving. Het schoolteam gaat doorgaans positief om met diversiteit maar neemt niet altijd proactieve initiatieven om maximale participatie aan het onderwijs te bevorderen. Het geeft deels vorm aan een positieve en inclusieve cultuur.</p>	<p>Het schoolteam vertrekt van de sterktes van de leerlingen en de positieve aspecten van hun context om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding vorm te geven. Het heeft aandacht voor de wisselwerking en afstemming tussen de noden van de leerlingen en de leer- en leefomgeving. Het schoolteam gaat positief om met diversiteit en neemt proactief initiatieven om maximale participatie aan het onderwijs te bevorderen. Het geeft vorm aan een positieve en inclusieve cultuur.</p>	<p>Het schoolteam vertrekt van de sterktes van de leerlingen en de positieve aspecten van hun context om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding vorm te geven. Het heeft aandacht voor de wisselwerking en afstemming tussen de noden van de leerlingen en de leer- en leefomgeving. Het schoolteam gaat positief om met diversiteit en neemt proactief initiatieven om maximale participatie aan het onderwijs te bevorderen. Het geeft vorm aan een positieve en inclusieve cultuur. De manier waarop het schoolteam die cultuur vormgeeft, is een voorbeeld van goede praktijk.</p>

BP3 – Ondersteuning van de teamleden

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING	OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Het schoolteam heeft weinig of geen zicht op de ondersteuningsbehoeften van de teamleden op het vlak van begeleiding. Het slaagt er onvoldoende in om ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten te bepalen die de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding versterken.</p>	<p>Het schoolteam heeft beperkt zicht op de ondersteuningsbehoeften van de teamleden op het vlak van begeleiding. Het schoolteam laat daardoor kansen liggen om ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten te bepalen die de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding versterken.</p>	<p>Het schoolteam heeft zicht op de ondersteuningsbehoeften van de teamleden op het vlak van begeleiding. Op basis daarvan bepaalt het schoolteam ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten die de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding versterken.</p>	<p>Het schoolteam heeft zicht op de ondersteuningsbehoeften van de teamleden op het vlak van begeleiding. Op basis daarvan bepaalt het schoolteam ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten die de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding versterken. De ondersteuning van de teamleden is een voorbeeld van goede praktijk.</p>

BP4 – Interne samenwerking

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING	OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Het schoolteam geeft de begeleiding onvoldoende vorm. De overlegstructuren en de afspraken ondersteunen de begeleiding niet of nauwelijks. Het schoolteam werkt weinig of niet samen met leerlingen en ouders. De communicatie met de leerlingen en ouders is onvoldoende laagdrempelig en transparant.</p>	<p>Het schoolteam geeft de begeleiding vorm. Het laat nog kansen liggen om doelgericht over de begeleiding te overleggen, om duidelijke afspraken te maken en om complementair samen te werken vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid. Het levert beperkte inspanningen om verbindend samen te werken met leerlingen en ouders, om laagdrempelig en transparant met leerlingen en ouders te communiceren en om hun betrokkenheid te verhogen. Het wegnemen van drempels voor kwetsbare groepen is nog een werkpunt.</p>	<p>Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid geeft het schoolteam de begeleiding vorm binnen een continuüm van zorg. Het overlegt doelgericht over de begeleiding, maakt duidelijke afspraken en werkt complementair samen. Het zet in op een verbindende samenwerking met leerlingen en ouders als volwaardige partners. Het zorgt voor een laagdrempelige en transparante communicatie met leerlingen en ouders en neemt initiatieven om hun betrokkenheid te verhogen. Het schoolteam heeft specifiek aandacht voor het wegnemen van drempels voor kwetsbare groepen.</p>	<p>Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid geeft het schoolteam de begeleiding vorm binnen een continuüm van zorg. Het overlegt doelgericht over de begeleiding, maakt duidelijke afspraken en werkt complementair samen. Het zet in op een verbindende samenwerking met leerlingen en ouders als volwaardige partners. Het zorgt voor een laagdrempelige en transparante communicatie met leerlingen en ouders en neemt initiatieven om hun betrokkenheid te verhogen. Het schoolteam heeft specifiek aandacht voor het wegnemen van drempels voor kwetsbare groepen. De interne samenwerking is een voorbeeld van goede praktijk.</p>

BP5 – Externe samenwerking

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING	OVERSTIJGT DE VERWACHTING
<p>Het schoolteam werkt niet of nauwelijks samen met schoolexterne partners voor het versterken van de begeleiding met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen. Er zijn geen afspraken van het schoolteam met het CLB of die zijn onvoldoende schoolspecifiek of onvolledig.</p>	<p>Met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen bouwt het schoolteam beperkte samenwerkingsverbanden uit met schoolexterne partners voor het versterken van de begeleiding. De samenwerkingsafspraken met het CLB hebben betrekking op de leerlingenbegeleiding en de ondersteuning van het schoolteam, maar ze zijn niet altijd schoolspecifiek en volledig. Het schoolteam laat kansen liggen om de effecten van de externe samenwerking op te volgen en zo nodig bij te sturen.</p>	<p>Met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen bouwt het schoolteam duurzame samenwerkingsverbanden uit met schoolexterne partners voor het versterken van de begeleiding. De samenwerkingsafspraken met het CLB zijn schoolspecifiek en hebben betrekking op de leerlingenbegeleiding en de ondersteuning van het schoolteam. Het schoolteam volgt de effecten van de externe samenwerking op en stuurt zo nodig bij.</p>	<p>Met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen bouwt het schoolteam duurzame samenwerkingsverbanden uit met schoolexterne partners voor het versterken van de begeleiding. De samenwerkingsafspraken met het CLB zijn schoolspecifiek en hebben betrekking op de leerlingenbegeleiding en de ondersteuning van het schoolteam. Het schoolteam volgt de effecten van de externe samenwerking op en stuurt zo nodig bij. De externe samenwerking is een voorbeeld van goede praktijk.</p>